

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Tisza István beszámolója.

Pécs, 1901. július 9.

Tisza István vasárnap tartotta meg beszámoló beszédét Ugrán s ebben nagyon békülékeny hangulatról tett tanuságot a szabadelvűpártban felülkerekedett újabb irányzattal szemben. Azokról a pártharcokról szólva, a melyekben ő volt ez új irányzat leghevesebb támadója, azt a bizonyos fátyolt emlegette, a melyet a multakra borítani kell; dicséri a Széll-kabinet kiegyezési politikáját, az újabb hozott közgazdasági és szociálpolitikai törvényeket, meg a közigazgatás egyszerűsítését, melységesen hallgat azonban a képviselők közgazdasági tevékenységéről, s az összeférhetlenségi törvény revíziójáról; mert hát itt ellentétbe kerülne az uralkodó áramlattal s ezzel nem jó kikötni, kivált így választások előtt, annak, aki aktiv politikus akar maradni nálunk.

Támadásaival tehát egyedül a függetlenségi pártot tisztelte meg, de tekintettel arra, hogy kerületében nagyon sok a függetlenségi választó, ezt is csak keztyűs kézzel cselekedte meg s azt igyekezett bizonyítani, hogy a függetlenségi párt voltakép fölösleges, mert hát 48. emléke nem egy párté, de az egész nemzeté és 48 vivmányai között nincs olyan, amit a szabadelvűpárt fenntartani nem akar. Ebből persze az következik, hogy az ugrai kerület függetlenségi választói

bizvást rászavazhatnak Tisza Istvánra, hisz ő is fenn akarja tartani a 48-ki vivmányokat egytől-egyig.

Persze Tisza István is érezte, hogy itt egy kissé elvetette a súlykot, mert hát egy kis különbséget a szabadelvűpárt és a függetlenségi politika között neki is el kell ismernie. Ezért aztán megmagyarázta, hogy ő és a szabadelvűpárt — az ősök példája szerint — úgy értik az ország függetlenségét, hogy itt idegen hatalom és idegen akarat ne uralkodjék és nem úgy, hogy *szövetségbe ne álljunk egy más hatalmas állammal, mert erre kis nemzetünknek szüksége van.* Mintha bizony a függetlenségi párt ellenezné a szövetséget Ausztriával, nem ugyan azért, mintha kicsinyelné a magyar nemzetet arra, hogy e nélkül is ne élhetne önálló és független állami létet, hanem azért, mert a szövetséget szükségessé teszi az uralkodó személyének közönsége.

Ott kezdődik hát voltaképen az eltérés, hogy milyen természetű legyen az a szövetség. Erre nézve azt mondja Tisza István, hogy a szövetség olyan legyen, a mely idegen hatalomnak, idegen akaratnak uralmat nem enged fölöttünk, amely állami életünk és belső fejlődésünk elé korlátokat nem emel s hogy az ne egy erősebb és gyengébb fél szövetsége, de két egyenlő jogu fél frigye legyen.

Hát a függetlenségi párt sem akar mást és ha Tisza István szavai és

a szabadelvűpárt programja s az általa föntartott tételes intézmények között olyan óriási ür nem tátongana, akkor a függetlenségi pártnak külön jogosultsága csakugyan nem lenne, mert közjogi programja egyeznék a kormánypártéval s legfőbb egyéb kérdések körül merülhetne föl külön pártalakulás szüksége.

De hát az a szövetség, melyet hatvanhétben Ausztriával kötöttünk, merő ellentétben áll azzal a függetlenségi eszmével, a melyért őseink küzdöttek, de azzal a szövetségi eszmével is, a melynek föltételeit Tisza István a föntiekben körülírta. Mert a hatvanhetes kiegyezésben testesült meg állami függetlenségünknek az a feladása, mely ellen őseink olyan sokat küzdöttek és küzdött Tisza István kedves taticája is mindaddig, míg Magyarország igazi függetlenségéről alkotott elveit a hatalom birtokáért szögpre akasztani jónak és célszerűnek nem látta.

Mert mondhatja e valaki jó lélekkel, hogy Magyarország állami életében hatvanhét óta idegen hatalom, idegen akarat ne uralkodnék? Hisz eltekintve attól, hogy a magyar kormányok mindenkor a bécsi akarat végrehajtói Magyarországon, maga a kiegyezési törvény fosztja meg a magyar államot hadügyének, külügyének, pénzügyének önálló és független intézésétől; ezekre nézve egy idegen — habár szövetséges — állam beleszólásához és belegyőzéséhez lévén kötve.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Egy leány tragédiája.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: Mártonffy Imre.

Halkan lépett be; jóllehet ő még aludt, de nem bírta megállni, hogy még egyszer ne láthassa. Kezét keblén nyugtatta, fáradt pillái lecsukódtak, ajkán bűvös mosoly honolt.

Szerette őt. Az alvó arcára pillantott, hogy azt tanulmányozza, melyen élénk szelleme, gyönyörű vonásai tükröződtek vissza. Figyelt minden mozdulatára, zavart, összefüggés nélküli beszédére, melyek izgatott állapotában ajkára jöttek. És most ő, a gazdag Kenesey gróf, ki a leggazdagabb életet folytatta, ki különféle női társaságokban megfordult, ki a nemes grófnőktől egész a bájos grisette-ig s a hercegnőktől egészen a virágáros leányokig mindenkit kitüntetett, most némán és fájdalmasan áll ő mellette, kit annyira szeretett.

Szeme kinyílt. Mereven, fáradtan pillantott fel a fiatal leány s szép fejét a kék selemmel bevont karszék dagadozó párnája közé temeté.

Fagyos borzadály futott végig Keneseyn, midőn látá, hogy az alvó arcán fájdalmas mosoly vonult végig s arca rángatózni kezdett,

kezével pedig a levegőbe kapkodott, végre elcsendesült s csak nyugodt, mély lélegzete mutatá, hogy alszik.

A világos, kék atlaszfüggönyök, ügyes rajzokkal díszített falszőnyegek, csinos butorok, lágy szőnyegek, a sarokban a néma zongora, melyen japáni virágtartóban pompás kamélia csokor díszlett, fehér kaméliák, csupán közepén volt egy sötétvörös; a falakon szép képek, ott volt Romeo, midőn kötélhágcsón kuszik föl Juliájához, a másik oldalon Pál és Virginia egymást szorosan átölelve, a kandallón bájos kis márványszobrok, az asztalon volt Psyhe az izgalmas Istennel, midőn nyílat kilövi, mellette pompásan bekötött könyvek szerelmi dalokkal és regékkel, oly hűen leírva, mintha igazak volnának.

Bizonyos szerelemláztól ragyogtak ezek is, mint azt a róf maga elé képzelte.

És mégis a szép leány oly szomoruan, oly elzárkózottan élt e kis paradicsomban.

Ah, pedig ha figyelmesen vizsgáljuk, hogy gyönyörtől ragyogó finom barna arca, sugárzó sötét szeme, ébenfajakete dus haja — a szerelem hullámozó egyptomi éjszakája — s ha meggondoljuk, hogy e szív telve volt honvágy szeretettel, a bágyadt kebel, hideg ajak, szívet megindító benyomást kelt.

Délelőtt feküdt karszékebe és már két óra hosszan aludt. Szendergése közben zokogott, egész teste remegett, csendes rázkódítás járta át tagjait, míg végre édes mosoly

játszadózott félig nyitott ajakán, oly szívet legyőző mosoly, mint a művész szokott festeni az angyalfejre, midőn Madonnára tekint fel.

Bizonyára azt álmodá, hogy otthon volt, messze innét, ott a kék tenger egyik szigetén.

Oh, még mindig ott vannak azok a buszklák, melyek sötét árnyékukat a hőmpölygő árra vetik; ugyanazok a hosszú füvek, melyek most is nyugtalanul hullámanak szélteben, ugyanaz a kőszirt, melyről reggel, midőn a tenger a felkelő nap sugaraitól tündöklött, a vízi madarak nagy szárnycsattogással vetették magukat a hullámok közé s este nyugodni tértek vissza rekedt hangokat adva, dallamnélkülieket, mint a víz robaja.

A fülemilék csattogása, szóval minden, minden édes emlék gyanánt tünt fel almában.

Kenesey gróf még mindig szemlélte őt. Arca sötét színt öltött, sötétebbet, mint egy legyőzött tábornok tekintete a harctéren. És ő, ki Istent nem ismer, s ki minden nemesebb érzést száműzött magából, most remegett, először remegett.

— Egy emberi szívet roncsoltam szét! — Egy szegény szívet! — Ez az én művem! — lehelé elhalványodva.

De miért történt ez így? Miért volt oly kegyetlen a sors? Miért szállta meg a szomorúság az alig tizenhatéves Elvirát? — Térjünk egy kissé vissza.

* * *

Aztán nem-e korlátozza a hatvanhetes kiegyezésben stipulált szövetség Magyarországot állami életében és belső fejlődésében? Hisz az állami élet nélkülözhetetlen feltétele a szabad rendelkezés védeje és külképviselete fölött; a magyar állam pedig ezt a szabad rendelkezési jogot nélkülözni lévén kénytelen, senki sem tagadhatja, hogy esonka állami életet élhet csak. Belső fejlődésünket pedig korlátozza a gazdasági önállóság hiánya, a mely a törvény betűje szerint ugyan nem folyománya a kiegyezésben kötött államszövetségnek, de a gyakorlatban annak lényeges kiegészítő részét képezi s az önálló gazdasági léthez való írott jogunkat éppen az államjogi szövetségre való tekintetből nem engedi életre kelni.

Tisza István harmadik feltételével, hogy t. i. a szövetség ne legyen egy erősebb és gyengébb fél szövetsége, meg éppen csehül állunk. Mert ugyan ki tagadhatná azt, hogy ebben a szövetségben Magyarország a gyengébb fél? Hasztalan van törvénybe iktatva a puritás, minden közös vonatkozású ügyben Ausztria dominál felettünk. Avagy ki merné állítani, hogy a közös hadsereg és diplomácia, a maga német szolgálati nyelvével, osztrák szellemével, kétféjű sasos címerével és fekete-sárga lobogójával éppen olyan magyar, mint a milyen osztrák? Hisz a két állam teljes egyenjogúságát, mely természetesen csak az erőviszonyok egyenlő voltából fakadhat, kizárja már Ausztria népességi és gazdasági túlsúlya is, mely a közös költségekhez való hozzájárulás arányában is megnyilatkozik.

Maga Tisza István is nemzetünket kicsinynek, Ausztriát pedig hatalmas államnak mondja, önmaga bizonyítja tehát, hogy a szövetség e kettő között nélkülözi az erőnek azt az egyensúlyát, a melyet a kívánatos szövetség lényeges feltétele gyanánt felállított.

Az erők emez egyensúlyának hiánya

természetesen csak olyan reálunióban veszedelmes a gyengébb fél állami létére, a melyben mi élünk Ausztriával; mert a tiszta perszonalunióban mindegyik állam teljes állami függetlenséggel rendelkező, egymás mellett minden erőbeli különbség dacára is független állami életet élhetnek.

A való élet igazolja, hogy a köztünk és Ausztria között hatvanhétben létesített reálunió egyikét sem valósítja meg azoknak a kívánalmaknak, a melyeket Tisza István is az egészséges és kívánatos államszövetség elengedhetlen feltételei gyanánt felállított: a magyar nemzetnek tehát, hacsak a lejtőn államiságának teljes elvesztéig gurulni nem akar, önmaga iránt tartozó kötelessége áttérni a perszonalunióra.

Ezért a célért küzd a függetlenségi párt, a melynek léte és megerősödése annál nagyobb életszükséglete a nemzetnek, minél erősebbek és hatalmasabbak azok a befolyások, a melyek a reálunió fentartását az egységes birodalom érdekében, valójában pedig az összbirodalom megteremtése céljából a nemzetre erőszakolják.

*** Koldus népségnek nem való autonomia.** A vármegye tegnapi közgyűléséről szóló tudósításunkban megírtuk, hogy a belügyminiszter nem hagyta jóvá a megye ama határozatát, melylyel a szigetvári Zrinyi-szoborra a gyámpénztári tartalékalapból száz koronát szavazott meg. Nem hagyta jóvá, mert a gyámpénztári tartalékalapnak megvan a saját külön rendeltetése. Ezt tudhatták a vármegyén is s még inkább azt, hogy ez a tartalékalap is a végkimerülésnek van kitéve az ellenőrzés hiánya miatt régebben elkövetett mulasztásokból kifolyó hiányoknak ez alapból köteles fedezése folytán. S mégis így szavaztatták meg a hős Zrinyi Miklós szobrára a csekély száz koronát, mert nincs a vármegyének pénze más alapból ily adományra. Tudhatták és tudták

is; de hát a vármegye urai hozzá vannak szokva, hogy a mit ők határoznak, azt a miniszter feloldja. Hozzá szoktatták már régen ehhez magukat, mert hisz szerintük küszöbön van az egyedül boldogító államosítás s végórát éli a megyei autonomia. Erre a felfogásra vall a »P. N.« mai számában a közgyűlésről szóló tudósításnak a Zrinyi-szoborra vonatkozó része, a mely a vármegye szegénységének kihívó módon maga a megye által való hangoztatásáról írva, ilyképp fakad ki: *Való az ilyen koldus népségnek autonomia? Dehogyan való! . . .*

Hát hiszen legyen a P. N.-nak a saját guszta szerint. Azért még nem hívják össze nyomban a nyári szünetre ment honatyákat az államosítás rögtöni életbeléptetése miatt, mert a *Pécsi Napló* szerint Baranyavármegye koldus népség, a kinek nem való autonomia. De bátrak vagyunk rámutatni, hogy Baranyavármegye éppen most rendezte a tisztviselői fizetéseket; éppen most költötte el közutakra az egymillió kölcsönt — s ime ezért koldusnépségnek nevezi a P. N., a kinek nem való autonomia! Baranyavármegye éppen tegnapi közgyűlésén határozta el, hogy két községi utat felvessz a közuti hálózatba és ugyanekkor rendezte a megyei tisztviselők özvegyeinek nyugdíj-ügyét is. Hanem azért Baranyavármegye a P. N. szerint mégis koldus népség, a kinek dehogyan való az autonomia! . . . Hja, persze, az manapság autonomia csak azért kell, hogy a vármegye bizalmat szavazzon a magas kormányra; üdvözöljön derűre-borúra minisztereket; legyen hűséges vazallusa a mindenkor uralmon levő kormánypártnak a járasokban, szállítván képviselőválasztásokkor en gros voksokat a kormánypárti jelölteknek s hangulatot csináljon jólelve volt főispánok és alispánok megválasztása érdekében. S mindezekért, ha önkormányzati kiadásaira milliókat költ el, a hála érte a titulus, hogy — koldus népség, a kinek nem való autonomia!

Olaszországban, a Tyrhenni tengeren, egy elhagyott szigeten van egy világító torony, melyhez meredek sziklákon s hosszú keskeny kötéltésen lehet jutni.

A borostyántól befutott toronynak szürke falát, mely oly büszkén emelkedik ki a nagy víztömegből, sohase zavarta meg a világ zaja, a magány és elzárkózottság barátságát kötöttek vele, s nyugodtan türték, hogy ha a tenger zugott s a tajtékot csapdosta a sziklához.

Ilyenkor Giovanni redős arca elkomolyodott s a toronyban elhelyezett kis szobába vonult, hogy a nagy lámpát meggyujtsa, bár az örökös tenger zugást már ifju korától fogva hallja, azért mégis örömet leli az itteni magányban, mert ha Elvira, tizenkét éves leánya, ki egész nap a kopár sziklákon játszik, eljön s atyja nyakába borul, látja, hogy még sincs magányosan.

Igy éltek ők ketten az elhagyott szigeten, egyszerű és egyhangu életet, közös örömben és közös szévedésben, mely utóbbi gyakran tolakodott közéjük.

Igy mult lassan az idő. Elvira gyönyörű szép leányká fejlődött. Űde mint a harmat és szép mint az ártatlan ibolya.

Gyönyörű őszi délután volt. A sziklák, a kis erdő s a szőlők, mind fürödtek a nap sugaraiban. A tiszta kék ég fájdalmas pillantást vetett a haldokló természetre, a távozó őszre s a szél busan fujdogált a sárgult levelek közt.

E szép délutánon az apa a közel fekvő szomszéd városba készült, hogy kenyeret hozzon, mert már elfogyott. Elvirának meghagyta, hogy várja őt alkonyatkor a parton. Ezzel magához vette kosarát s indulni készült. A leánya látá, hogy atyja a csónakba szállt és darabig a kötöltés mellett haladt, míg végre eltűnt szeme elől a messze tengeren, de nem aggódott, mert tudta, hogy szürkület előtt vissza fog jönni, hogy a világító torony lámpáját meggyujtsa.

Két óra telt el. Giovanni bevásárlásokat tett, néhány ismerőst látogatta meg és haza készült.

Véletlenül azonban az alkonyat hamarabb állt be, mint máskor és hideg nedves szél kerekedett, mely a tengertől jött. Az öreg sietett a partra, hogy csónakába üljön, nehezen cipelve kosarát a sziklás utakon. Midőn a parthoz ért, már sötét lett, tehát óvatosan tapogatózva haladt előre.

Alig tett azonban néhány lépést, éles fütty hallatszott. És e szavakat hallotta: — Jön! Jön!

Beburkolt alakok vették körül, megragadták és rövid tusa után a földhöz vágták, kezét és lábát szoroson megkötötték. Aztán a kötöltésre tették és távoztak.

Kellemetlen helyzetbe jutott a szegény öreg. Hideg veritek gyöngyözött homlokán. De mit tehetett? A beburkolt alakok parti rablók voltak, kik azért támadták meg őt,

hogy ne mehessen haza, a világító torony lámpáját meggyujtani.

Ennélfogva, ha éjjel hajó jön a tengeren, nem látva a tornyot zatonyra fog jutni s alkalmatlan prédát fog szolgáltatni a rablóknak.

A sötétség beállt. A nap korongja eltűnt a tengerbe, mintha az egész eget magával akarná huzni. Nyugotról erős szél támadt s mindig erősebben tört ki, a hullámok locsogva nyaldosták a sziklás partot.

Ez alatt Elvira várta atyját. A hosszas elmaradás nyugtalanította. Tizszer nézett ki az ablakon s mindannyiszor eredménytelenül. — Aggodalom töltötte el szívét, mily félős volt neki most a toronyban, hol egész nap magányosan volt.

— De nem, nem! — Lépteket hallok! O jön, ő jön.

Felizgatott képzelme csalódott s aggodalma növekedni kezdett. Ekkor egy vészmadár ütődött a világított ablakhoz, mi félelmét még nagyobbította.

De most nem fog csalódnai. — Hála az égnek! — végre! végre!

Az ajtó kint becsapódott.

De ő nem jött!

A szél mindinkább erősödött, a torony ajtaját kiszabadította s himbálta ide-oda a rozsdás sarkvasban.

A leány visszatartá lélekzetét . . . és figyelt . . . figyelt . . . de ő nem jött.

Könyvek lopóztak szemébe és keserve-

Hirek.

Pécs, 1901. július 9.

A szerelmi liga.

A szerelem nem mindig vak, néha előrelátó is. Amikor ugyanis rem két ember boldogságáról, hanem a faj gyarapodásáról gondoskodik. Amikor az életet nem édesíti, hanem adja. A szerelemnek ezt a tehetségét a gyakorlati életben érvényesíteni akarja a szerelmi házasság ligája, a mely most Amerikából hódító utra indult Európába. Az üdvhadseregnek mintájára kirándul, hogy az európaiakat meghódítsa a maga eszméinek. — Egyik megbízottja, Jones Blair, Londonba érkezett, hogy ott a liga angol fiókegyesületét megalapítsa. El akar jönni a kontinensre is. Hozzánk is Egyesületbe akarja gyűjteni azokat, akik az az emberiség jövőjét a szerelemre akarják bízni. Akik el akarják rendelni, hogy, az ember ezután csak úgy szülessen, ha az apja és az anya szeretik egymást. Mert a szerelem gyermekeire van szüksége az emberiségnek a mely satnyul, romlik, züllik, a mióta abhoz, hogy valaki meglegyen, az kívántatik, hogy az anyjának hozományja vagy legyen, vagy legalább ígérjék vele. A szerelmi házasság ligája arról biztosítja az embereket, hogy ha szerelmesek lesznek egymásba, a gyermekeik boldogabbak lesznek. Kevesebb lesz a bűn és több lesz a gyermek. Fölszólít mindenkit, hogy lépjen be a ligába, alakítson fiókegyesületeket és terjessze azt a hitet, hogy a házassághoz szerelem is szükséges.

Még pedig első sorban és kizárólag csak erre van szüksége a házasságnak. Amely nem két ember különleges dolga, hanem az emberiség ügye. Azé, a mely még nincs, hanem csak lesz. A jövő nemzedéké, a mely nemcsak meglenni akar, hanem erős is akar lenni. Ha boldogság a szerelem, csak azért az, hogy boldogságot produkáljon. A világ boldogsága a szerelmesek boldogságából folyik. A jelennek szeretnie kell, hogy a jövő szép legyen. Az amerikai liga a jövő nemzedék bölcsőjét csakis a szerelmesekkel ácsoltatja. Meg akarja tiltani az érdekházasságot, a mely csorbitja az emberiség erőforrását. Hiszen azokat, a kiknek erős és boldog gyermekeik lehetnének, arra kényszeríti, hogy satnyulásra hajlandó gyermekeknek adjanak életet. Van a ligának ebben a fölfogásában természettudományi fölfogás is, nemcsak romantika. Ambátor a szerelem a

maga természettudományi álláspontját nemcsak a házasság keretén belül szokta elfoglalni és a romantikus funkciót is el tudja végezni a házasságon kívül.

A szerelmi házasság ligája tulajdonképp régi zászlót lobogtat. Olyant, a melynek valamikor nagy becsülete volt, s a melyet ma is megbecsül az élet elmélete. Ha a liga nemcsak romantikus és nemcsak természettudományi alapról hirdeté, a maga ígét, hanem gazdasági alpra is helyezkednék, nemcsak szép dolgokat hirdeté hanem okos dolgokért is sikra szállhatna. Körülbelül egy programot vallana a — szocialistákkal. Azt mondaná ugyanis, hogy a társadalmi viszonyokon valamelyest változtatni kell. Csak éppen annyit, hogy a férfinak módjában legyen azt elvennie, akit szeret, a nőnek módjában legyen a házasságban csakis házastélné lennie. A szerelmet ne akadályozza az anyagi baj, a házasságot ne rontsa az anyagi szükség. Az ember élvezhesse munkája gyümölcsét és boldogan fog gondoskodni a szerelme gyümölcséről. A férfinak ne kelljen a házasság gondjaitól félnie, a nőnek ne kelljen a házasságba belemerülnie. Kevesebb romantika és kevesebb természettudományi hipotézis, de valamivel több szociális bölcsesség, s a szerelmi házasság ligája rá fog szolgálni arra, hogy komolyan vegyék.

Dráma a nyári éjszakában.

Szép éjszaka; forró éjszaka; szerelmeseknek való éjszaka... Véres éjszaka.

A szellő csak lopva jár, néha-néha megcsapja a gerle bugást, aztán viszi tovább, tovább arra a kapaszkodó alatti ház felé, ott kicserélik epekedőbb, szerelmesebb hangra, a mely ugyan csendesebb, suttogóbb és mégis olyan sértő, borzasztó, vérlázító...

Valaki figyel a hegytetőről le a házra. Égő szemével meredten bámul a kis fehér pont felé

A puskája vaddisznósörétre van töltve; mind a két csőve.

A lány puha pázsit nem ad nyugvó helyet; kuszik rajt talán önkéntelenül lefelé előre, csendben, minden nesz nélkül.

Valami vonzza... Mintha suttogást hallott volna... S valami biztatta: menj, csak menj!

A játszogató esti szellőt két erős durranás rázza meg, majd nagy erős füst száll

Az öröm könnyei boriták el Elvira arcát, midőn lejött.

A hajó valóban közeledett.

A hullámok a fedélzetre csaptak, az árbocok csucsai érintették a hullámok tajtékát, az egész hajót, mint valami játékszert hányták ide-oda a hullámok.

A sötétben az utasok nem látták egymás ijedt arcát s a fájdalmas nyögéseket tulzuga a hullámok zugása.

A haláltól való félelem elfogott minden utast, minden szív remegett s az arcok elhalványultak.

A födélzeten lázasan dolgoztak a matrózok. A bujdosó hold néha-néha kibukkant a felhők mögül, megvilágítva egy pillanatra az aggódo arcokat.

— Menyörgő rázta, csendesen fiuk, — vezénylő egy öreg erélyes matróz. A vihar erősebb rem lehet már, mint a milyen, csak akkor hozhatna veszélyt reánk, ha itt közelben sziklára akadnánk, de Isten gondoskodik arról, hogy az ne történjék, mert különben látszanék a világító torony.

E pillanatban gyújtotta meg Elvira a lámpát s ekkor csapkodtak ki magasra a lángok.

Félelemmel vegyes örömkialtás hallatszott. A rémület kinos pillanata, mert egynehány matróz a fényes sziklák körvonalait fedezte fel.

A borzasztó halálos aggodalom megszűnt,

fel ami úgy kuszik fölfelé mittha fehér fátyolt kavarna a forgószél.

A durranás után ablaksörrenés, azután valaki elbukik, majd utána esik a másik is. Egyet bugygyan a vér s aztán ömlik, ömlik sebesen végig a szép tiszta vasalt ruhán... aztán többet nem lehelnek, nem ölelnek, nem lop ajkuk csókot, édes tiltott bűnös csókot... vége... A többit a törvény végzi el.

N.

Napirend 1901. július 10-én.

Naptár: szerda, július 10. — Róm. kath.: Amália. — Prot.: Amália. — Görög-kel.: (jun. 27.) Sámson. — Zsidó: Thamusz 28. — Nap két 3 óra 58 perckor; nyugszik 7 óra 39 perckor. — Hold két 11 óra 55 perckor este; nyugszik 1 óra 52 perckor délután.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg idő, helyenkint csapadék és zivatarok várhatók.

Értekezlet a lóversenyek állandósítása érdekében a vármegyeházán.

Estély a Nemzeti Kaszinóban félkilenc órakor.

— (Uj regényünk.) A mai számmal uj regény közlését kedjük meg, a mely valósággal szenzációját képezte a francia irodalomnak. Szerzője a legelső franció írók egyike, *André Theuriet*, a kinek regényeit egymásután fordították le kelendőségük miatt a magyar olvasók számára. Jelen regénye, melynek érdeklésítő meséje Theuriet eddig megjelent legjobb regényeivel vetekedik, a címe: *A habléány*. A regény minden egyes fejezete szenzációsan érdekes s bizonyára kedves olvasmányát fogja képezni olvasóközönségünknek. E regényünket is régi szokásunkhoz hiven könyvalakban közöljük.

— (Baranyamegye közigazgatási bizottsága) ma délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi ülését a vármegyeházán báró *Fejérváry Imre dr.* főispán elnökle alatt. Az ülésen jelen voltak: *Tormay Károly* alispán, *Kosztits Kamill* főjegyző, *Salamon József* tanfelügyelő, *Német Lipót*, *Stajevits János*, *Halvax József*, *Jagits József*, *Auguszt Ferenc* helyettes pénzügyigazgató, *Jeszenszky Lajos* árvaszéki elnök, *Nagy Jenő* tiszti főügyész, *Johann Béla dr.*, tiszti főorvos, *Mikszik Ákos*, törvényhatósági főállatorvos, *Ország Lajos*, *Simonffay János*, *Kovácsfi Kálmán* fő-

mert a hajó meg volt mentve és sok száz ember élete is.

A parti rablók is észrevették a fényt, dühösen káromkodtak, de nem tudták felfogni, hogy tervüket ki hiúsította meg.

Csak az apa nem gyönyörködött az égő torony látásán. A hullámok lecsodorták a parttól a szegény összekötött öreget és elvitték messze, messze, hová? Azt nem tudni.

Elvira tehát árva lett, nagy csapás volt ez a szegény gyermekekre.

Reggel a tenger tiszta és ünnepélyes volt, mint a gyöngye női szív, mely irgalmas álomból ébred föl.

A nap ragyogott és csillámlott a viz sima tükrén, az ég pedig pompás sötét kék színt öltött.)

A hajó kikötött. Az öröm és bámulat érzése töltötte el az utasok szívét, midőn hallották, hogy megmentésüket Elvirának köszönhetik.

Gróf Kenesey, ki kéjutazást tett Olaszországba, annyira megszerette a leányt, hogy Magyarországra vitte és külön kastélyt rendezett be számára.

A szegény leány beleegyezett.

Négy év mult el azóta. — Elvira gyönyörű leánynya fejlődött.

Ábrándos szemével sohase nézett az égre, tiszta homloka nem volt hajlandó a képzelgésre, édes mosoly soha se játszadozott

sen zokogott. — Zokogása közben boldogult anyjára gondolt, ki gyakran vigasztalta, ha atyja a városban volt.

De most, most — magára volt hagyatva.

A reménység utolsó szikrája is kihalt szívéből. Könyei patakként omoltak, fekete szemében buskomorság honolt, miközben szive lázasan dobogott.

Ily helyzetben ült egy félóra hosszáig; cserdesen, mozdulatlanul, mint érzéketlen márványszobor.

Majd összerendezve kitekintett. — A éjszuroksötét volt, a vihar nyugtalanabbá lett, a tenger dühöngött és óriási hullámokat vetett a sziklákra.

Most már lehetetlen volt az, hogy atyja jöjjön, mert a hullámok az egész kötöltést elborították és a csónakot okvetlen összezúzták volna.

Az asztalra tette a létrát, reá állította s ujtól fel akart menni, de meggondolva a dolgot, alva maradt.

— Istenem! — kiálta fel gyermekes aggodalommal, — a bibliára lépjek, nem bűn az, nem véték? De nem! künn háborog a tenger, a vihar zug, kötelességem, hogy az embereket megmentsem és atyámat s akkor anyám is megbocsát.

Gyorsan hatolt fel, mikor az utolsó fokhoz ért, gyufát gyújtott, a lámpához közelíté és mint éjszakában a villám, úgy gyuladt meg az is, magasra lövelte ki a lángokat.

mérnök, Gyeness József dr., kir. alügyész, Reeh Dezső dr. és Vadnai Jenő, tb. főjegyzők és a referens aljegyzők. A bizottság az előadók ügyeit gyorsan intézte el, a kisköszeg batina révdij-ügye azonban csaknem másfélórát vett igénybe, úgy, hogy az ülés csak háromnegyed tizenkét órakor ért véget.

— **(Előléptetés.)** Hermann Manó kaposvári járásbíró, a hetedik fizetési osztályba járásbíróvá neveztetett ki.

— **(A megye közegészsége.)** Baranyavármegye közegészsége az elmúlt hóban — miként azt Johann Béla dr. tiszti főorvos a mai megyei közigazgatási bizottsági ülésen jelentette, eléggé kedvező volt. A születések és halálozások számaránya megfelelő, egyes járványos betegségek lefolyása normális volt. Egyedül a pécsváradi járásban fordult elő több kanyaróeset, a hol is a szükséges óvintézkedések foganatosítván, rendkívüli intézkedés szüksége nem fordult elő.

— **(Kinevezés.)** László Géza, szegvárdi állami főgimnáziumi helyettes tanár, a kilencedik fizetési osztály második fokozatába ideiglenes rendes tanárrá kineveztetett.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 9-én reggel 6 órakor a tettyei vitzartóban 950 kb., az ellentartóban 900 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 1340 köbméternek találtatott.

— **(Adóügyek.)** A megye közigazgatási bizottságának mai ülésében Auguszt Ferenc, helyettes pénzügyigazgató, jelentette, hogy a megye területén az adóbefizetés a múlt hóban az előző hóhoz hasonlítva négyezer koronával csökkent. Különösen rosszul folytak az adóbehajtások a mohácsi, pécsváradi és siklósi járásban; a szent-lőrinci járás három községében és a pécsi járás Szabolcs községében s ezeknél a felelősség kimondását kérte a pénzügyigazgató; egyébként a pécsi, a dárdai és hegyháti járásban jól folytak be az adók. A közigazgatási bizottság a jelentés ajakán, mert szíve beteg volt, úgy vágyott meghalni, haza kívánczolt.

Mi maradt meg mégis kedves lényén idegen emberek közt? A szeretet, mely az apa jó szívé arcáról sugárzott. A leány hallgatta a bókákat, az édes szavakat, de fel se vette őket.

Az apró bohóságokat, melyeket gróf Kenesey neki ajánlt; büszke, szép paripán lovagolni, a férfiakra kacsintgatni, az uri hintón hanyagul hátradülni, a férfiakkal társalogni. vagy őket megcsókolni! Elvira irtózáttal utasítá vissza s ha arra gondolt, hogy a kiélt gróf mily izgatott, kívánságának soha se igyekezett eleget tenni.

Napról-napra szomorúbb lett, szíve elzárkódottabb, beteges honvágya fájdalmasabb, mint ama vándoré, ki hosszú utazást tesz és kénytelen elhagyni hazáját. Vagy azé, ki arra az utra tér, honnan nincs többé visszatérés s nevét csak egy sírkő jelöli. Oh, miért is kíméli a halál a boldogtalánokat!?

Egy ködös, szomorú őszi napon végre kiszenvedett a szép leány.

A gróf fájdalmát leírni lehetetlen, de minden változó e földön és ő is elfelejtette csakhamar a szép Elvirát.

Nyugodjál békében, szép leány! Ha minden szenvedéért dobog szíved, akkor téged fájdalomteljes könyv illet!

tudomásulvételével a felelősséget a községekre kimondotta.

— **(Huszéves találkozó.)** Ma jöttek össze huszéves találkozóra azok, a kik husz év előtt tettek érettségit a pécsi főgimnáziumban. Husz év nem csekély idő és a mint a költő felsóhajt: „Husz esztendő... az idő hogy eljár.“ Igen, eljár és azok, a kik husz évvel ezelőtt hagyták el az iskola küszöbét, akkor serdülő ifjak voltak s ma már meglelt férfiak. Reggel a Royal-kávéházban volt a találkozó, a honnan a belvárosi templomba mentek, a hol misét hallgattak. Utána meglátogatták volt szerett tanáraikat és azután volt osztályfőnökükkel együtt, Gyíkos Péterrel, kihajtottak a temetőbe, a hol felkeresték boldogult igazgatójuk, Incédy Dénes és volt iskolatársuk, dr. Kasza Ferenc, jogakadémia tanár sirboltját, mely sirhalmokra díszes koszorút tettek. Innen visszatérve, Zeleny Károly udvari fényképészhez mentek, a hol csoportképben a mai nap emlékére fényképeztették magukat. Délben pedig a Nemzeti Kaszinó kerthelyiségében bankettre gyűltek össze. A találkozón a következők jelentek meg: dr. Buday Kálmán egyetemi tanár (Kolozsvár), Chorváth Lajos esperes (Petrice), Balogh József, Faith Lajos, Vida János, Kopáry Gyula, Pál József plébánosok, dr. Kasza Sándor közj. (Marcali), Tachy Elemér állomásfőnök (Sárvár), Milhoffer Lajos állomásfőnök (Orsova), Haksch Lajos anyakönyvvezető (Pécs), Vicha József, Keszthelyi Gábor, Készmárky József plébános (Vásáros-Dombó) és Jobszt Béla, törvényszéki bíró (Pécs).

— **(A mohács-pécsi közlekedés.)** A megye közigazgatási bizottsága a mai ülésén Stajevits János az iránt hívta fel a figyelmet, hogy a vasuti közlekedés Mohács és Pécs között milyen rossz. Naponkint csak két vonat indul, mióta a délután négy órai vonat Villánytól Mohács felé nem közlekedhetik. Indítványozta tehát, hogy e vonatnak újra forgalombahelyezése céljából irjon fel a bizottság a miniszteriumhoz. Ezen indítványt magáévá is tette s a mohács-pécsi vonat közlekedés javítása céljából feliratot fog intézni a miniszterhez.

— **(Névmagyarosítás)** Paján István, m. kir. posta- és távirdaszolga, pécsi lakos, valamint kiskoru fia Dezső István vezetőknévénél „Petőfi“-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— **(Jóváhagyott árlejtések.)** A baksai utvonalon két megrongált hidnak ujjaalakítása válván szükségessé, e munkát árlejtés útján Kléber József, pécsi lakos nyerte el. A bellye-batnai közuton Vörösmart mellett elvezető vadvizárok falazási munkálatait pedig Blau Rezső mohácsi lakos nyerte el. A megye közigazgatási bizottsága ma mindkét árlejtését jóváhagyta.

— **(Rendőri sajtóiroda.)** A helyi sajtó rég nyilvánított óhaja lassanként mégis valóra válik. Sárkány Ármin dr. rendőrkapitány alig, hogy visszaérkezett négyheti tanulmányutjáról, rögtön hozzálátott, hogy a külföldön tapasztaltakat itthon értékesítse. Ezen hasznos újdonságok között elsőben is a rendőri sajtóirodát szervezi, a mi a helyi sajtó munkatársainak igen nagy könnyebbségére szolgál, a mennyiben az összes rendőri hírekről egyrészt a leghitelesebben, másrészt a nap bármely szakában, minden időpazarló utánjárás nélkül, könnyen értesülhet. Az agilis rendőrkapitány most csak próbaképen szervezi a rendőri sajtóirodát saját hatáskörében addig, míg a szabályrendeletet ez ügyben kidol-

gozza, mely hivatva van a rendőri sajtóirodát általánossá és állandóvá tenni. Örömmel üdvözljük Sárkány ez irányu jótékony működését, a rendőri sajtóiroda létesítését. A buzgó rendőrkapitány még egyéb hasznos újdonságokat is óhajt létesíteni, a melyek külföldön általában divatoznak s helyi viszonyainkra is akadály nélkül alkalmazhatók.

— **(A siklósi fogház.)** Déván Ottó, királyi ügyész, a múlt hóban megvizsgálván a siklósi járásbírósi fogházat, azt a célnak meg nem felelőnek találta. Erről jelentést tett ma az ügyészség a megye közigazgatási bizottságának s a bizottság elhatározta, hogy megkeresi a pécsi kir. törvényszék elnökét, hogy az előterjesztést tegyen az igazságügy-miniszternek, hogy a siklósi járásbírósi tervbe vett építésekor bírósági fogházat is építsenek.

— **(Öngyilkos Harpagon.)** Winterwerber József kisberkii sváb, fiatal házas, tulságosan fősvény ember volt. Feleségétől — bár szép vagyonuk volt — még az enivalót is sajnálta s arra akarta kényszeríteni, hogy ebédet és vacsorát az apja házából, Lauliéktól hozzon. — A menyecske nem bírta ki ezt a bánásmódot s otthagya férjét, a Harpagont s haza ment szülőihez. Winterwerber ezen mód nélkül elkeseredett, sokat tárgyalt apósával, hogy adjon nagyobb hozományt s a lányát rendelje vissza; azonban se az após és anyós, se pedig a menyecske nem voltak hajlandók ilyen feltételek alatt békét kötni. Winterwerber elkeseredésében nagyra határozta magát, hogy megöli hűtlen feleségét az anyósával együtt. — El is ment Lauliékhoz zsebében revolverrel és újból megkezdte a tárgyalást apósával a hozomány iránt, ki viszont szemrehányásokat tett neki szertelen kapzsi fősvénysége miatt. E közben érkeztek meg a szállóból az anyós és feleség, kikre Winterwerber hirtelen elhatározással négy revolver lövést tett, az ötödik golyót saját szívébe lőtte s nyomban szörnyet halt. Az immár özvegygé vált menyecskének az ijedtségen kívül nem lett egyéb baja, az anyós azonban két lövést kapott a karjába és tőporába, melyeket majd rövidesen ki fog herverni.

— **(Elvi kérdés.)** A megye közigazgatási bizottságának mai ülésén hosszas vitát provokált két siklósi lakos ügye. Az ügy pedig abból állott, hogy egy korcsmáros a konyhájából ablakot vágatott egy özvegyasszony udvarába és istállója falán is szelelő nyílást készített ugyancsak a jelzett udvarra. Felbbezés folytán az alispán az ablak és nyílás befalazását rendelte el s így került a bizottság elé, hol magánjogi és közérdek szempontjából vitatták meg és Simoffay János, Jagits József, Német Lipót, Stajevits János, Kovács Kálmán, Nagy Jenő tiszti főügyész és Tormay Károly alispán hozzászólása után az alispáni határozatot jóváhagyták.

— **(A m. á. v. „Altissti-Olvadó-kőre“)** tisztviselői karában beállott változástól vettük a következő tudósítást: a lemondás folytán megüresedett elnöki tisztre Lóhr György, alelnökké Soós Ferenc, penztárnokká Kocsis Vilmos választott meg. A Kocsis Vilmosnak penztárnokká történt megválasztása által megürült háznagyi állás Angyal Dániel személyével lett betöltve.

— **(A kisköszeg-beszdáni rév.)** A bellyei főhercegi uradalom tulajdonába tar-

tozó bezdáni révénél oly magasak az átkelesi díjak, hogy a mohácsi rév díjait 150 %-al is felülhaladják. *Bosnyák* János bezdáni jegyző, még 1898-ban adott be kérelmet a révdíjak leszállítása iránt, de bizony az ügyiratok elkallódtak és semmi intézkedés ez ügyben nem történt. *Bosnyák* János erre a miniszterhez irt fels ez írásában a közérdek elleni üzelmek miatti gyanúsítással illette Baranyavármegyét. A megye közigazgatási bizottsága ma e gyanúsításokat visszautasította s *Nagy* Jenő tiszti főügyész, *Halvax* József, *Simonffay* János és *Jagits* József felszólalásai után elhatározták, hogy e gyanúsításért *Bosnyák* Jánossal szemben megtorlást kérnek a minisztertől. A révdíjakat illetőleg *Kovácsfi* Kálmán főmérnök javaslata alapján *ötven százalékkal leszállították*. E szerint az új átkelesi díjak a következők lesznek: II-od osztályu 10 éven felüli utas után 8 fill.; tíz éven aluli után 4 fill.; I. oszt. 10 éven felüli utas 12 fill.; 10 éven aluli 6 fillér. — Kétkerekű üres kocsis ló nélkül 20 fillér; 4 kerekű üres kocsis ló nélkül 40 fill.; ló vagy szarvasmarha darabonként 16 fillér; teherkocsis oldallal 60 fill.; teherkocsis oldal nélkül 50 fill.; apró szarvasmarha és csikó darabja 10 fill.; üres targonca 4 fill.; tehertargonca 6 fill.; aprójószág darabja és csirke párja 2 fill.; zsák és kosár 4 fill.; láda 16 fill.; üres hordó hektóliterje 4 fill., telté 10 fill. szállóbirtokosoknak személyenként 4 fill. és ló után 16 fillér.

— **(Fölakasztotta magát.)** Vanak, a kik elég korán megúnják az életüket

és szabadulni óhajtanak attól. Ha teher az élet, nem marad hátra más, mint azt eldobni, van rá elég mód. Igaz hanem ez a baj! A legcsakélyebb dologra is életuntak vagyunk. Sietünk szabadulni ettől az élettől, a mely tán egy pillanatra keserűséget okozott. Csak egy pillanatra és mi készek vagyunk a Teremtő legdrágább legbecesebb ajándékát eldobni: az életet. Így bánt vele *Szalay* Tamás is az éjszaka. Feleségével összezsörtőlődött valami csekélységen, a mit ő annyira szívére vett, hogy elment a Makár hegyen levő szőlőjébe és ott fölakasztotta magát. Hanem a mit erővel el akart magától vetni, mégis újból visszakapta, mert alighogy a hurkot nyakába tette és a széket maga alól ellökte, kinyílt az pinceajtó és belépett a csősz, a ki mihelyt meglátta Szalayt a kötélben, késével a kötelet elvágta és visszaadta az életnek. Az ajtót véletlenül nyitva felejtette Szalay és a gyertyát is égve hagyta, s a mint a csősz a világságot látta, bement és úgy Szalayt megmentette.

— **(Vérmérgezés.)** Rossz szokása a nyolc tiz éves gyermekeknek, hogy úgy eső után cipő s harisnya nélkül járnak össze a vizmosta utcákat s keresnek ezt, azt. — *Malteher* Imre is úgy cselekedett néhány pajtásával tegnap délután s a mint így mentek, a a rét utcában *Malteher* Imre egy rozsdásszegbe lépett s ez okozta halálát. A fiu nem mert odahaza szólni. Este rosszul lett, még akkor sem szolt s ma reggelre vérmérgezésben meghalt.

— **(Hütlén cseléd.)** *Fax* Éva tizenhétéves cselédleány s fiatal kora dacára meggyült a baja az igazság szolgáltatással. *Ehrenstein* Jakabnál volt szolgálatban legutóbb és gazdáját meglapta. Lassanként eltűnt a házból négy darabb ezüst evő kanál, két darab ezüst gyertyatartó, egy darab csipke — alsószoknya egy acéltükör, egy arany melltű. Nagyon óvatosan csinálta a dolgot s nem is jöttek volna rá a turpisságra — hisz olyan szende az ábrázata! — ha a szerelem el nem veszi az eszét. *Pitrik* Istvánba volt szerelmes s az arany melltűt a legénynek ajándékozta, a ki azt most vasárnap ki is tüzte. Így ment el kedveséért. A kapuban szerencsétlenségére a nagyságával találkozott, ki rögtön felismerte férje melltűjét. Kérdőre vonta a legényt s az mi vosszat sem sejtve elmondta, hogy Évától kapta ajándékba. Az enyves kezű szerelmes hajadont rögtön letartóztatták s mindent bevallott. A többi lopott holmin már tuladott s így azok még nincsenek meg. A szerelmes kis lány pedig most a hűsön bizonyosan sokszor elmondja magában, hogy hej de buta is az ember, mikor olyan buta!

— **(Verekedő legények.)** A mi legényeinkben még mindig nagy a virtuskodási hajlam. *Csap* Ferenc s *Sári* József csak úgy tréfából birokra keltek tegnap este a munka után. *Csap* megröstelte, hogy a másik erősebb s összeszedve minden erejét s furtangját a tréfálkozó legényt egy óvatlan pillanatban úgy vágta egy kőhöz, hogy annak a koponyája szétrepedt. *Sári* Józsefet beszállították a kórházba, *Csap*ot pedig letartóztatták.

— **(Kitörte a lábát.)** *Hamssák* Gyula tegnap este úgy tíz óra tájban sietett hazafelé a Kálvária-utcai lakására és a mint

vén cseléd, ki föltűrt ruhaujjal, lobogó szalagos vászon főkötőjében betoppant. Jól megtermett nő volt ez, de előrehaladt kora mellett is még mindig eleven s szelidkifejezésű kék szeme csupa jószágot árult el.

— Mi bajod, Antoinette? — kérdezte még egyszer aggódó gyöngédséggel.

— Celine, — szolt a leány, buskomoran tekintve a cselédre, — ha ez az eső sokáig tart, holnap akár el is temethetnek engem. Óh, az az unalom! Hiszen itt minden unalmat ébreszt, amaz ostoba papírvirágoktól kezdve e szájalomra méltó ősi képekig, melyeket gyakran kedvem lenne összerombolni, csupán azért, hogy magamnak szórakozást szerezzek.

— Óh, kedves szivecském, mily jó lett volna, ha atyád a jegyzőkhöz, vagy a vasgyáros özvegyéhez bevezetett volna! Hiszen nincs is itt oly emberekben hiány, a kiket meg lehetne látogatni, de hát Lisle ur az ő civakodó természetével Auberiveben az egész társaságot maga ellen ingerelte. Hiába, neki kedvesebb a Ploiset vendéglője, a hol ő pajtásaival, az orvvadászokkal tivornyázhatik.

— Szegény atyám! — sóhajtott föl Antoinette. — Bizony, az ő élete sem nagyon kellemesen telhetik ebben a helységben. Nagyon sinyli a toursi régi szép napokat és sajnálkozva gondol vissza ama szép állásra, melyet ott betöltött.

— De hát miért vesztette el a hivatalát? — kiáltott föl hevesen Celine. — Örökké a vadászattal töltötte idejét; éjjel pedig kártyázással s e miatt aztán a kormány fölmenté őt állásától. Veled csak keveset törődött

A HABLEÁNY.

— REGÉNY. —

IRTA:

THEURIET ANDRÉ.

PÉCS, 1901.

A PÉCSI FIGYELŐ KIADÁSA.

szaporán lépegetett, nem vette észre, hogy egy taliga van az uton, a melyben megbottlott s keresztül esett. Esése szerencsétlen volt, a mennyiben alsó lábszárcsontját eltörte. A szerencsétlenül járt fiatalembert beszállították a kórházba gyógykezelés végett.

— **(A pénzügyminiszter és a kávéházi szivarkák.)** A pénzügyminiszternek tudvalevőleg van egy rendelete, a melylyel eltiltja, hogy kávéházakban s egyáltalán nyilvános málatóhelyen a rendes trafikszivarkákön kívül mást is árusítsanak. Ezt a rendeletét a pénzügyminiszternek ujabban egyáltalán nem tartják be s a mulató vendégeket ugyszólván elárasztják nem tőzsdéből került szivarkákkal. Az említett régebbi rendeletnek akar most a miniszter érvényt szerezni s e célból szigorú hangu rendeletben hívja fel a pénzügyigazgatóságokat arra, hogy a visszaéléseket ellenőrizzék és minden kihágást a legnagyobb szigorral büntessenek.

— **(Meglopta a kofát.)** Ma délelőtt a Buzatéren egy inasgyerek csak nézegette azt a sok mosolygó szép gyümölcsöt s ladig nézte, míg megkívánta. Hanem pénze nem volt. Segített magán. Gondolt egyet s megvolt az eszme. Egész bátran odaállt a kofa elé s kalapjába olvastatta a körtéket. A mikor már tele volt, egyszerre, mintha puskából lőtték volna ki, úgy neki iramodott a Buzatérnek s szaladt lefelé. A kofa kiabált utána: »Fogják meg a gazembert«, hanem hasztalan volt minden szitkozódása, a gyerek elillant s valami biztos helyen, a hol már

nem hallotta a kofa szitkozódását s a hol már el sem érhetne, nyugodtan, jó étvágygyal elköltötte.

— **(Letartóztatott csavargók.)** A rendőrség három cigány gyereket csavargás és egy embert botrányos részegség miatt letartóztatott.

— **(Forró vízbe esett.)** Dunai Tivadar három éves fia tegnap este beleesett egy dézsa forró vízbe s életveszélyesen összeégette magát. A kis fiu a konyhában volt, hol édes anyja vizet melegített, hogy kis gyermekét megfürösse. A forró vizet beleöntötte egy földönálló dézsába s egy percre benézett a szobába. Ez a perc épen elég volt arra, hogy a kis Elemér oly szerencsétlenül járjon. A kis fiu odament a dézsához s föléje hajolt. A gőz úgy látszik elkábitotta s egyensúlyát elveszítve, belebukott fejjel a forró vízbe. Szerencsére édes anyja épen akkor nyitott be a konyhába, s látván a kritikus helyzetet, gondolat gyorsasággal kiragadta gyermekét a vízből. Ha egy-két pillanattal később jön, gyermeke halott, mert még kiabálni sem tudott. A gyermek most élet s halál között fekszik szörnyű égési sebeiben.

— **(A miniszterelnök és a tisztviselői átalányok.)** Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A vármegyék régi idők óta állandóan kifejezést adtak fölrirtaikkban azon meggyőződésüknek, hogy az egyes tisztviselői állásokhoz köthető hivatalos rendeltetéssel bíró mai átalányok — mint a főnforgó életviszonyoknak meg nem felelők — magasabb összegben lennének

megállapítandók s egyuttal ily célból az állami póttjadalmazás emelését is kérelmezték. Részéről a vármegyék ezen kérelmét teljes mértékben indokoltnak találom és mert ugy vagyok meggyőződve, hogy a vármegyei tisztviselők, segéd és kezelőszemélyzet törzsfizetésének állami póttjadalmazás útján történt és ez évben országsszerte befejezést nyert fölemelése az elérni kívánt eredményt tényleg csak akkor fogja biztosítani, ha az általánnyal ellátott tisztviselők a hivatalos jellegű kiadásokat a sajátjukból fedezni nem lesznek kénytelenek: elhatároztam, hogy az uti, irodabér és iroda-átalányokat valamennyi vármegyében megfelelő póttjadalmazás utalványozásával, a részéről nélkülözhetetlenül szükségesnek látott összeg erejéig kiegészítem, illetőleg fölemelem. Erről a törvényhatóságot oly figyelmeztetéssel tájékoztatom, hogy ezen elhatározásomhoz képest módosult átalányösszeget a folyó évi költségvetésnek megfelelő rovataiba ezen rendeletemre való hivatkozással állítatom be.

— **(Kutya van a kertben.)** Csak nős emberekkel esik meg az ilyen dolog s mikor megesik velük, akkor aztán igazán elénekelhetik »mély érzéssel,« hogy »minek is van szerelem a világon!« Rufusz Konrád alig egy éve nősült meg s boldog volt. Aztán jött az a bizonyos kutya az édenkertbe, mely hivatva van a boldogságot összerombolni. Észrevette Rufusz a feleségén, hogy annak a gondolatvilágát nem ő köti már le. A csókja oly hideg, az ölelése oly gyenge, nem is néz igen a szemébe, keveset is beszél. És sejtett. Sejtése pogány volt s valónak bizonyult. Tegnapelőtt egy szerelmes levélke akadt a kezébe, mely feleségének szólt Amor aláírással. Kérdőre vont a feleségét előbb szép szóval, aztán könyörgött, majd parancsolt. S a nő hallgatott, mint a sir. Tehát azt a másikat jobban

I.

Heves zápor esett s az egész nap, ámbár ápril hava volt, nagyon komornak mutatkozott. A keleti szél végig üvöltött Auberive mezővároska utcáin, megrázogatva a lazán kapcsolt ablaktáblákat. A kötélverő utca egyik házában elfogadó termében egy körülbelül tizenkilenc éves leány egykedvűleg futtatá végig ujjait az ócska zongora billentyűin. A vékony hangok lassan áradtak szét, összevegyülve ama zajjal, melyet egy öreg nőcseléd a konyhában okozott. Zongorázás közben a leány szeme unatkozva révedezett a régi, megfakult családi képeken, meg a szalon megviselt butorain.

Végre abba hagyta szonátáját, az ablakhoz lépett, a hűs ablaktáblához nyomva homlokát. Csakhogy künt is minden oly vigasztalannak látszott. A virágagy jácintjai a föllagyult talajba fulladva heverték; az Aubette folyócska szennyszínű hullámokban hömpölygött tova. Az eső áztatta háztetők kéményei homályosan emelkedtek ki a fák fölött s a fák között kavargva szállt föl a légből. A leányka hidegtől borzongva ült ismét zongorájához s egy viharos keringőt kezdett játszani, melylyel csakbamar fölhagyott. Hanyagul eresztette a billentyűkre kezeit, majd ideges gyorsasággal tárta szét karjait s fölkiáltott:

— Óh, mennyire unatkozom, mennyire unatkozom!
— Mi lelt téged, édes gyermekem? — kérdezte a

szereti, mint őt. Ez a gondolat elvette az esztét s most már nem tudott uralkodni magán. Rávetette magát hűtlen feleségére s félholtra verte. A lárma besiető szomszédok szabadták ki kezéből az asszonyt, ki most a megérdemelt verést ágyban heveri ki. Rufusz aztan feljeljelentette magát s egyben megindította válóperét. Hiszszük, hogy az igazságszolgáltatás büntetlenül fogja hagyni, hisz ki az, a ki nem így cselekedett volna az ő szomorú helyzetében?

— **(Néhány korty víz.)** Egy néhány korty víz tegnap délelőtt csaknem halált okozott az árpádi réten. Javában folyt az aratás, rendre dőlt a szép kalász az éles kasza előtt, amikor egyszerre csak velőt rázó sikoltás zavarta meg a csendességet. Az aratók ijedten hagyták abba a munkát és arra szaladtak, a honnan a sikoltás hangzott. Vértfagyasztó jelenet tárult ott eléjük. A földön fölhasított hassal feküdt az egyik aratólegény, **Hermes János**, mellette meg ott állt a véres kaszával unokafivére, **Hermess Antal**. Tisztában voltak az esettel. Mindjárt elfogták a vérengző legényt, bekisérték a faluba és átadták az épen ott időző csendőrdőrrjáratnak. **Hermess Antal** a vallatásnál azt mondta, hogy mindkettőjüket nagyon gyötörte a szomjuság és elindultak a réten levő bokorhoz, a hol a víz el volt rejtve. Csakhogy **Hermess János** egyszerre futni kezdett s mivel jobban sietett, előbb ért a bokorhoz és a vizet, a mi még az üvegben volt, kiitta úgy, hogy a mire odaért, már nem volt semmi sem benne. Erre ő annyira feldühödött, hogy fogta a földön heverő kaszát és feléje vágott. Persze, igen szerencsétlen vágás volt, mert a belei egészen kifordultak. Életben maradásához kevés a remény.

— **(Öngyilkos arató.)** Igalban felakasztotta magát **Molnár József** képés arató, mert gyomorbeteg volt. Két nővére szintén öngyilkos módon vált meg az élettől.

— **(Szőke legény.)** **Maissi Krisztina** tett panaszt a rendőrségen, hogy egy szőke legény elvitte az óráját s az egyik gyűrűjét. Az a szőke legény udvarolt neki s ő csak annyit tud róla, hogy **Ferinek** hívják. A másik nevét meg sem kérdezte, elég volt neki, hogy édes **Ferikének** hívhatta. Vasárnap délután, minthogy akkor volt kimenője, együtt voltak a **Tettyén** s haza is kísérte a hű lovat. Néhány percig még ott maradt nála a szőke legény, a ki ekkor vette magához a nevezett ékszereket. Asszonya hívására eltávozott **Maissi Krisztina** s mire visszatért, a szép szőke legénynek hült helyét találta, nemkülönb az ékszereknek is. Most keresik.

— **(A magyar birodalom népesedése május havában.)** A f. évi május hóban a magyar korona országaiban elve született 60 466 gyermek, halva 1215. Hét évnél fiatalabb korban 18748 an, hét évnél idősebb korban 21531-en haltak el, úgy, hogy a halálozások összes száma 40279, a népesség természetes szaporodása tehát 20187. A közölt számokból Horvát-Szlavonországra 7767 elve, 185 halvaszületés, 2543 hét éven aluli, 2636 hét éven felüli halálozás és 258816nyi szaporodás esik. Csupán a magyar anyaország népesedését tekintve azt látjuk, hogy május havában 4411-el több a szaporodás, mint a múlt év ugyane hónapjában, amikor is 2555-el több volt ugyan a születés, de a halálozás is több volt, még pedig 6966-al; a múlt év 5 első hónapjában együttvéve azonban a szaporodás mégis 19779-el volt több, mint a folyó év első öt hónapjában, a mikor is a születések száma 21897 el kevesebb, a halálozásoké pedig 2618-al több. A születések aránya május hóban legmagasabb volt a Tiszán túl, legalacsonyabb pedig a Tisza-Maros szögén. A megyék közül **Ugocsa** megyéé az elsőség, míg az utolsó helyre

Brassóvármegye került. Városi törvényhatóságaink közül a születések számaránya tekintetében **Szabadka** áll az első helyen, míg az utolsón **Komárom** van. A halandóság a legnagyobb volt a Dunán innen, a legkisebb a Dunán túl. Az egyes megyék közül **Trencsénvármegye** mutatja a legkedvezőtlenebb, **Beszterce-Naszódvármegye** a legkedvezőbb arányszámot. Városi törvényhatóságaink közül aránylag a legkevesebb haláleset **Maros-Vásárhelyen** történt, a legtöbb **Pozsonyban**. A szaporodás legnagyobb volt a Tiszán túl, a legkisebb a Tisza-Maros szögén. A megyék közül **Ugocsa**, a városok közül **Szeged** szaporodott legjobban. **Pozsony** városában a halálesetek száma felült a születéseket.

— **(Valódi ezüstartágyak)** Tőnő nehéz kivitelben, nevezetesen teljes evőkészletek pompásan összeállítva, szép ezüst asztali állványok, sütemény és névjegy kosarak, csinos felszolgáló tálcák, pazar, szép kivitelű thea, kávé, cognac, fagyalt és punsch szervizek igen gazdag választékban, megtekinthetők **Schönwald Imrénél**.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. július 8. délelőtt 7 órakor.

Barometer (redukált) = 759.1 mm. (süllyedő.)

Hőmérsék = 26.3 °C.

> maximuma: 25.7 °C. } tegnap.

> minimuma: 14.6 °C. }

Párányomás: 10.7 mm.

Relatív nedvesség: 43. %

Felhőzet: 7° Cirr.- Cum. NW.

Szélirány s erő: W. 3. —

Csapadék 24 órai: 17.3 mm. ○.

V. felhőzet, szél, kevés csapadék (zivatar) hajlam.

Dr. Czire.

Tőzeg-árnyékszék.

Tekintetes

Kraus István urnak
Pécsett.

Ezennel szíve sen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított **tőzegszóró klotzettekkel teljesen meg vagyok elégedve.** A klotzettek kifogás talanul működnek és **teljesen szagtalanok.**

Tisztelettel

Dr. Mende Lajos.

T a n ü g y.

)(**Wlassics** miniszter és az állami iskolák rendtartása. **Wlassics** Gyula kultuszminiszter az állami iskolák számára új utasítást adott ki és hatályon kívül helyezte a régit, mely a viszonyok változásával elavult. Az újabb utasítás meghagyja ugyan a gondnokságot, de jogait az iskola bevételeire vonatkozólag törli és csakis az anyagiakban hagyja meg; a tanító elleni panaszokat csakis jegyzőkönyvbe veheti és beterjesztheti a tanfelügyelőséghez, de a tanítót azért felelősségre nem vonhatja.

Közgazdaság.

□ **A hazai ipar pártolása.** A kereskedelmi miniszter fölhitva a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a szállítható mezei vasutak építésének föltételei közé mindig vegyék föl, hogy a sinek kizárólag hazai vasipar termékeiből készitendők. Külföldi anyag használata külön engedelem alapján csakis akkor szabad, ha a külföldi anyag aránytalanul olcsóbb.

T Á V I R A T O K.

— **A new-yorki hőség.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Hivatalosan jelentik, hogy a múlt héten hétfőtől szombatig **kilencszáznyolcvankilenc ember halt meg** napszúrásban New-Yorkban és környékén.

— **A tévedés áldozata.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Egy számadási hiba miatt tegnap öngyikossá lett **Lamotte Vilmos**, budapesti takarékpénztári pénztáros, ma délelőtt a **Rókus-kórházban** magához tért és állapota jobbra fordult. Az orvosok azt hiszik, hogy megmenthetik az életnek.

— **Népgyűlés Szatmáron.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A szatmári függetlenségi Kossuth-párt népgyűlést tartott **Kossuth** Ferenc elnöklésével. **Kossuth** Ferenc beszédében **Uray Géza** zát, az ottani pártelnököt ajánlta jelöltnek. Nagy zugás közben azonban „Nem kell!”, „Más kell!”, „Éljen **Uray!**”, ilyféle kiáltások hangzottak. Mire **Uray Géza** kijelentette, hogy a jelöltséget nem fogadja el. A zaj lecsillapultával **Kossuth** Ferenc bejelentette, hogy az ülést máskor fogja összehívni.

— **Menekülés a szultán haragja elől.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Ozman** pasa, a szultán haragja elől menekülő török tábornok, ma egy idegen hajón **Konstantinápolyba** érkezett. Addig nem akart partra szállni, míg biztos garanciákat nem kap. Erre két főtiszt megjelent a hajón s tárgyalta a pasával s minthogy a tárgyalás nem vezetett eredményre, a pasa a hajón **Egyiptomba** ment.

— **Örvendetes esemény Seefried báróknál.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Liptó-Rózsahelyen** nyaraló **Seefried** báróné örvendetes családi esemény elé néz. A **király dédunokája** valószínűleg magyar földön lát napvilágot.

— **Óriási vihar.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Haiti** szigetén rettentő vihar volt. **Tizennégy ember életét veszítette és számos hajótörés történt.**

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SZAUTTER GUSZTAV **PLEININGER FERENC**

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

Hirdetések.

Két jó házból való fiu
tanoncznak

felvétetik.

Bővebbet a „Béka“-boltban (Igalmasok-u.)

Gőzcséplőgépek eladása.

Egy 6 lóerejű és 4 lóerejű Hofherr és Schrantz gyártmányu, ugy egy 4 lóerejű Clayton és Shuttlewort fele gyártmányu, használt, de jókarban levő

gőzcséplőkészlet * *

*** * * felszereléssel**

jutányos áron eladó.

ROSENTHAL B. fia.

czégnél Mohácson.

Dr. Tolnai

VIZGYÓGYINTÉZETE

PÉCSETT, a sétateren. — (Nyitva egész éven át.)

Az intézetben minden a vizgyógy-
módhoz tartozó eljárások végeztetnek
PRIESSNITZ és KNEIPP rendszere szerint.

**Massage, villanyozás és villanyos
fényfürdő.** Meleg ásványfürdők: vaslápsó,
fenyő, halleini anyaglugsó és kénfürdők.

**Szénsavas, villanyos és elkülönített
gőzfürdő. Belégző-osztály:** só, törpefenyő
és lignosulfit belégzéssel.

**Harminc jegy egy rendszeres vizku-
rára 18 forint.** A jegyek 40 napi érvé-
nyességgel bírnak.

**Modern berendezés, szigoru
tisztaság, gondos orvosi felügyelet.**

Rendelés és felvétel naponta d. u. 4—6 ig.

Lakás kerestetik.

Folyó év november elsejére ke-
restetik a belvárosban fekvő, 7—8 szo-
bából és megfelelő mellékhelyiségekből
álló nagy lakás, vagy ugyanazon ház
ban levő két kisebb (egyenként 3—4
szobából álló) lakás.

Kivánatra hosszabb időtartamu bér-
leti szerződés köttetik.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalához kül-
dendők.

Korcsmaház bérbe adása.

Szent-Iván község alólírott előjárósága által közhírré tétetik, hogy az urbéres birtokosság tulajdonát képező

korcsmaház

1902. évi január hó 1-től 1904. december hó 31-ig terjedő időre Szent Iván község házánál 1901. július hó 18-án délután 3 óraker tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A korcsmaház mellékepeleteit képezik: mészárszék, két istálló, kocsi-félszer, szeszfőzde helyiség, 9 hold szántóföld 1000 □ öl, megfelelő konyha kert, 6 db. marhatartás, 10 db. sertéstartás haszonélvezete.

A többi feltételek Szent Iván község házánál bármikor is megtekinthetők. Szent-Iván, 1901. július 7-én

Kis Nyaka Ignác,
esküdt.

Nyaka Ferenc,
bíró.

19062. sz.

1901.

Hirdetmény.

Alulírott város tanácsa közhírré teszi, hogy az

Alsó-Puturla-utca harmadik szakaszának,

vagyis a Hamerli-féle keztyügyár északkeleti sarkától felfelé az utca végéig 9489 kor. 20 fillérben előirányzott

kiepítési munkálataira

f. évi július hó 27-én d. e. 9 óraker a város gazdasági tanácstermében ajánlati tágyalással egybekötött nyilvános árlejtés tartatik.

Felhivatnak tehát pályázni szándékozók, hogy a vállalati összeg 5% ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt ajánlataikat legkésőbb f. é. július hó 26-ának déli 12 órájáig a város polgármesterénél nyujtsák be, vagy a kellő bánatpénzzel ellátva az árlejtésen vegyenek részt.

Vállalkozási feltételek, terv és költségvetés a gazd. tanacsteremben napon-
kint 8—12 óráig betekinthetők.

Pécs, 1901. július 5-én tartott tanácsülésből.

Pécs város tanácsa.

Vendéglő-bérbeadás.

A baranya-bükkösi

uradalmi nagy vendéglő

1902. január 1-től 1905. évi december 31-ig terjedő időre, 1901. évi augusztus hó 11-ikén d. e. 9 óraker az uradalmi irodában tartandó nyilvános ár-
verésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A feltételek az uradalmi irodában bármely napon d. e. 10—12 óráig megtekinthetők.

Kelt Bükkösdön, 1901. évi július 1-én.

Szarvasy Zoltán,
titkár.